

Lovforslag nr. L 150. Fremsat den 28. februar 2002 af integrationsministeren (Bertel Haarder)

Forslag

til

Lov om ændring af integrationsloven

(individuelle kontrakter)

§ 1

I integrationsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 643 af 28. juni 2001, foretages følgende ændringer:

1. I § 16, stk. 2, udgår »for den enkelte udlænding« og »handlingsplan« ændres til: »kontrakt, som indgås mellem udlændingen og kommunalbestyrelsen«.

2. Overskriften til § 19 affattes således:

»Individuel kontrakt«

3. § 19 affattes således:

»§ 19. Kommunalbestyrelsen skal inden en måned efter at have overtaget ansvaret for en udlænding omfattet af § 16 i samarbejde med den pågældende udarbejde en individuel kontrakt med det i § 16, stk. 2 eller 6, angivne indhold.

Stk. 2. Den individuelle kontrakt indgås mellem udlændingen og kommunalbestyrelsen på grundlag af den enkelte udlændings individuelle færdigheder og forudsætninger. Kontrakten skal beskrive den pågældendes beskæftigelses- eller uddannelsesmål og fastsætte indholdet af de aktiviteter, der skal sikre, at de i kontrakten opstillede mål gennemføres. Kontrakten kan indgås for kortere eller længere varighed.

Stk. 3. Det skal fremgå af kontrakten, hvilke sanktioner der efter lovgivningen gælder over for udlændingen, hvis udlændingen udebliver eller afviser en eller flere af de aktiviteter, der er aftalt i den individuelle kontrakt.

Stk. 4. Ministeren for flygtninge, indvandrere og integration kan fastsætte nærmere regler om kontraktens indgåelse, indhold og udformning.

Stk. 5. Hvis der ikke kan opnås enighed om kontraktens indhold, fastsætter kommunalbestyrelsen indholdet af den enkelte udlændings introduktionsprogram.«

4. I § 21, stk. 1, ændres »handlingsplan« til: »individuelle kontrakt«.

5. I § 23, stk. 1, ændres »handlingsplan« til: »individuelle kontrakt«.

6. I § 23, stk. 5, ændres »handlingsplanen« til: »den individuelle kontrakt«.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2002.

Stk. 2. For de udlændinge, der har fået udarbejdet en individuel handlingsplan inden lovens ikrafttræden, finder de hidtidige regler fortsat anvendelse. Udlændinge, der har fået udarbejdet en individuel handlingsplan, skal dog senest 3 måneder efter lovens ikrafttræden have tilbud om at få udarbejdet en individuel kontrakt.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets baggrund

Lovforslaget er et led i udmøntningen af regeringens udspil »En ny udlændingepolitik« fra januar 2002, hvoraf det fremgår, at det er afgørende, at udlændinge hurtigt introduceres til det princip, som ligger til grund for det danske forsørgelsessystem. Der er rettigheder og pligter for den enkelte. Til gengæld er den enkelte sikret et forsørgelsesgrundlag, indtil den pågældende kan forsørge sig selv. Derfor skal der etableres en individuel kontrakt mellem den nye borger og kommunen. Af kontrakten skal de enkelte elementer i introduktionsprogrammet fremgå, og det skal ligeledes fremgå, hvilke krav der stilles til den enkelte til opfyldelse af kontrakten, og hvilke sanktioner, der er forbundet med en manglende overholdelse af de aktiviteter, der er aftalt i kontrakten.

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2002.

2. Lovforslagets formål og indhold

En af de overordnede målsætninger med integrationsloven er, at flygtninge og indvandrere skal blive ydende medlemmer af det danske samfund på lige fod med danskere. For at fremme den enkeltes mulighed for at komme i arbejde og væk fra offentlig forsørgelse indeholder loven blandt andet regler om, at udlændinge, der tilbydes et introduktionsprogram, skal have udarbejdet en individuel handlingsplan, hvor indholdet og omfanget af introduktionsprogrammet fastlægges.

Handlingsplanen skal sikre, at introduktionsprogrammet er individuelt tilrettelagt med henblik på en målrettet introduktionsindsats, som skal fremme udlændingens beskæftigelses- og uddannelsesmuligheder.

For at gøre det klart, at formålet med introduktionsprogrammet er, at udlændingen sætter sig i stand til at arbejde og finder sig et job hurtigst muligt, ønsker regeringen at ændre reglerne om udarbejdelse af en individuel handlingsplan.

Det foreslås derfor, at der i loven stilles krav om, at kommunen og udlændingen indgår en individuel kontrakt. Kontrakten skal sikre kvaliteten i introduktionsprogrammet, således at de enkelte dele af introduktionsprogrammet er konkret og individuelt afpasset i forhold til udlændingens kvalifikationer og ressourcer og samtidig er direkte målrettet mod et arbejde eller en uddannelse. Introduktionsprogrammet skal gøres mere erhvervsrettet, så den enkelte hurtigt kommer i gang med en uddannelse eller et arbejde.

Mange familiesammenførte har et ønske om at arbejde og dermed kunne bidrage til det danske samfund. Det er derfor vigtigt, at familiesammenførte kan drage nytte af den erfaring og ekspertise med hensyn til rådgivning om arbejds- og uddannelsesmuligheder, danskundervisning mm., som kommunalbestyrelsen kan stille til rådighed. Det foreslås derfor, at kommunalbestyrelsen også skal indgå kontrakter med denne gruppe af udlændinge, der efter gældende lovgivning har krav på at få udarbejdet en handlingsplan.

Forinden den individuelle kontrakt indgås skal kommunalbestyrelsen foretage en konkret og individuel vurdering af udlændingens færdigheder og forudsætninger. Når det er fastlagt, hvilke kompetencer udlændingen besidder, skal kommunalbestyrelsen og udlændingen herefter i samarbejde finde frem til målet for introduktionsprogrammet, dvs. hvilken beskæftigelse eller uddannelse, der er egnet for den pågældende.

Kommunalbestyrelsen og udlændingen skal endvidere finde frem til, hvilke aktiviteter der vil øge udlændingens muligheder for hurtigst muligt at opfylde målet. Udlændingen og en evt. arbejdsgiver vil herved have vished om, hvilke tilbud om opkvalificering og uddannelse kommunen vil stille til rådighed for den enkelte. Udlændingens kompetencer og målet og eventuelle delmål skal således fremgå af kontrakten.

Det skal endvidere fremgå af kontrakten, hvilke sanktioner der gælder overfor udlændingen, hvis udlændingen udebliver eller afviser en eller flere af de aktiviteter, der er aftalt i den individuelle kontrakt.

F. t. l. vedr. integrationsloven

3. Økonomiske og administrative konsekvenser m.v.

Det foreslåede krav om indgåelse af individuelle kontrakter forventes ikke at give kommunerne en med-administration. Den i lovforslaget omtalte individuelle kontrakt skal således erstatte kommunernes forpligtelse til at udarbejde en individuel handlingsplan. Staten yder via et månedligt grundtilskud for udlændinge omfattet af integrationsloven tilskud til generelle integrationsudgifter i kommunen – herunder udarbejdelse af handlingsplaner. Lovforslaget skønnes derfor ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for kommunerne.

4. Erhvervsadministrative, erhvervsøkonomiske og miljømæssige konsekvenser af lovforslaget og lovforslagets administrative konsekvenser for borgerne samt forholdet til EU-retten

Lovforslaget forventes ikke at medføre erhvervsadministrative eller erhvervsøkonomiske konsekvenser eller administrative konsekvenser for borgerne. Endvidere forventes lovforslaget ikke at have miljømæssige konsekvenser. Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

5. Hørte myndigheder m.v.

Lovforslaget er samtidig med fremsættelsen sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer:

Advokatrådet, Amdradsforeningen i Danmark, Amnesty International, Boligselskabernes Landsforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Kriminalpolitiforening, Dansk Politiforbund, Dansk Røde Kors, Dansk Socialrådgiverforening, Den Danske Dommerforening, Det Danske Center for Menneskerettigheder, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Dommerfuldmægtigforeningen, Flygtningenævnet, Foreningen af Politimestre i Danmark, Foreningen af Statsamtmand, Foreningen af Statsamtsjurister, Frederiksberg Kommune, De Etniske Minoriteters Landsorganisation, Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune, Landsorganisationen i Danmark, Mellempøkeligt Samvirke, Nævnet for Etnisk Ligestilling, Politidirektøren i København, Politifuldmægtigforeningen, Præsidenterne for Østre og Vestre Landsret, retterne i København, Århus, Odense, Aalborg og Roskilde, Retslægerådet, Rigsadvokaten, Rigspolitichefen samt Rådet for Etniske Minoriteter.

6. Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser / Mindreudgifter	Negative konsekvenser / Merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Der er tale om en konsekvensændring som følge af forslagens § 1, nr. 3.

Til nr. 2

Der er tale om en konsekvensændring som følge af forslagens § 1, nr. 3.

Til nr. 3

Kommunalbestyrelsen skal indgå en individuel kontrakt med de udlændinge, der skal tilbydes introduktionsprogram. Med baggrund i en individuel fastlæggelse af udlændingens kvalifikationer og ressour-

cer samt egne ønsker til en fremtidig beskæftigelse indgås en individuel kontrakt om indholdet af introduktionsprogrammet for den pågældende.

Forinden kontrakten indgås, påhviler det kommunalbestyrelsen at foretage en konkret og individuel vurdering af udlændingen for at få fastlagt den pågældendes færdigheder og forudsætninger. I denne vurdering skal udlændingens tidligere beskæftigelse og uddannelse og eventuelt kulturelle og sociale baggrund indgå. Vurderingen af udlændingens kompetencer kan for eksempel ske gennem kommunens erhvervsvejleder eller overlades til andre efter integrationslovens § 5.

Hvis det på grund af den pågældende udlændings personlige forhold ikke vil være hensigtsmæssigt inden for den i § 19, stk. 1, fastsatte frist at indgå en individuel kontrakt og fastlægge et introduktionsprogram, kan kontrakten bestå af en konstatering af dette samt en målsætning for, hvordan programmet skal forløbe, når mulighederne herfor er til stede. Dette vil for eksempel kunne være tilfældet for torturofre, stærkt traumatiserede flygtninge og andre, der som følge af psykiske eller fysiske lidelser ikke straks kan påbegynde det almindelige introduktionsprogram.

Når det er vurderet, hvilke kompetencer udlændingen besidder, skal kommunalbestyrelsen og udlændingen herefter i samarbejde finde frem til målet for introduktionsprogrammet, dvs. hvilken beskæftigelse eller uddannelse, der er egnet for den pågældende. Kommunalbestyrelsen og udlændingen skal endvidere finde frem til, hvilke aktiviteter der vil øge udlændingens muligheder for hurtigst muligt at opfylde målet. Udlændingens kompetencer og målet og eventuelle delmål skal fremgå af kontrakten.

Hvis der ikke kan opnås enighed om kontrakten, fastlægger kommunalbestyrelsen indholdet af udlændingens introduktionsprogram, jf. stk. 5. Kommunalbestyrelsens afgørelse kan indbringes for det sociale nævn, jf. integrationslovens § 53, stk. 2.

Kommunalbestyrelsen og udlændingen har pligt til at opfylde den individuelle kontrakt. Kontrakten kan dog revideres, såfremt det viser sig, at udlændingens kompetencer ikke har været tilstrækkeligt afklaret, eller udlændingen med rimelig grund ikke har haft mulighed for at opfylde kontrakten. Kontrakten kan endvidere revideres, hvis arbejdsmarkedets behov ændrer sig.

Det skal fremgå af kontrakten, hvilke sanktioner der efter lovgivningen gælder over for udlændingen, hvis udlændingen afviser eller udebliver fra en eller flere af de aktiviteter, der er aftalt i den individuelle kontrakt. Sanktionsreglerne i integrationslovens §§ 30 og 31 om

udeblivelse eller afvisning af en eller flere dele af introduktionsprogrammet finder i den forbindelse anvendelse. Kommunalbestyrelsen skal foretage en konkret og individuel vurdering af, om der foreligger en rimelig grund til manglende opfyldelse af kontrakten.

Den individuelle kontrakt kan indgås for en kortere eller længere periode, dog ikke længere end introduktionsprogrammet varer, jf. integrationslovens § 16, stk. 4. Hvis det skønnes, at udlændingen alene har behov for et intensivt dansk kursus eller et kort introduktionsforløb i en virksomhed, kan kontrakten indgås for et kortere tidsrum. Har udlændingen kompetencer og ressourcer til at gå direkte ind på arbejdsmarkedet, men har udlændingen svært ved selv at skabe kontakt til erhvervslivet på grund af manglende netværk, kan kommunalbestyrelsen og udlændingen for eksempel indgå en kontrakt om, at kommunalbestyrelsen inden for en kort frist formidler et antal virksomhedsbesøg og hjælp til at skrive ansøgninger.

Kommunalbestyrelsen skal jævnligt påse, at kontrakten overholdes, og der skal minimum hver 3. måned foretages en opfølgning på kontrakten.

Hvis en kommunalbestyrelse i en anden kommune har godkendt at overtage ansvaret for introduktionsprogrammet, jf. lovens § 18, skal denne kommunalbestyrelse indgå en ny individuel kontrakt med den pågældende.

Det foreslås endvidere, at der indsættes en bemyndigelsesbestemmelse i § 19.

Med bestemmelsen i § 19, stk. 4, får ministeren for flygtninge, indvandrere og integration hjemmel til at fastsætte nærmere regler om den individuelle kontrakts indgåelse, indhold og udformning. For at sikre ensartet indhold og udformning af kontrakten kan ministeren fastsætte regler, som præciserer, hvilke elementer en individuel kontrakt skal indeholde og udarbejde forskellige standardkontrakter til brug for kommunerne. Endvidere kan ministeren fastsætte regler vedrørende indgåelse af kontrakten, herunder om inddragelse af sprogcentre m.v.

Til nr. 4

Der er tale om en konsekvensændring som følge af forslagens § 1, nr. 3.

Til nr. 5

Der er tale om en konsekvensændring som følge af forslagens § 1, nr. 3.

Til nr. 6

Der er tale om en konsekvensændring som følge af forslagens § 1, nr. 3.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2002.

Dette indebærer, at der for udlændinge, som omfattes af loven efter dette tidspunkt, skal udarbejdes individuelle kontrakter.

For de udlændinge, som efter den gældende § 19 i integrationsloven har fået udarbejdet en handlingsplan, finder de hidtidige regler fortsat anvendelse. Det foreslås dog, at disse handlingsplaner senest tre måneder efter lovens ikrafttræden kan erstattes af individuelle kontrakter.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Integrationsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 643 af 28. juni 2001:

§ 16. Udlændinge, der på tidspunktet for kommunalbestyrelsens overtagelse af ansvaret er fyldt 18 år, skal tilbydes et af den ansvarlige kommunalbestyrelse tilrettelagt introduktionsprogram.

Stk. 2. Et introduktionsprogram omfatter kursus i samfundsforståelse, jf. § 20, danskundervisning, jf. §§ 21 og 22, og aktivering, jf. §§ 23 og 24. Omfang og indhold af introduktionsprogrammet for den enkelte udlænding fastlægges i en individuel handlingsplan, jf. § 19.

Handlingsplan

§ 19. Kommunalbestyrelsen skal inden en måned efter at have overtaget ansvaret for en udlænding omfattet af § 16 i samarbejde med den pågældende udarbejde en individuel handlingsplan med det i § 16, stk. 2 eller 6, angivne indhold.

Stk. 2. Handlingsplanen skal udarbejdes på grundlag af en vurdering af den enkelte udlændings individuelle færdigheder og forudsætninger og skal målrettet sigte mod den enkelte udlændings introduktion på arbejdsmarkedet eller mod en uddannelse.

Lovforslaget

§ 16, stk. 2, affattes som følge af lovforslagets § 1, nr. 1, således:

§ 16. Udlændinge, der på tidspunktet for kommunalbestyrelsens overtagelse af ansvaret er fyldt 18 år, skal tilbydes et af den ansvarlige kommunalbestyrelse tilrettelagt introduktionsprogram.

Stk. 2. Et introduktionsprogram omfatter kursus i samfundsforståelse, jf. § 20, danskundervisning, jf. §§ 21 og 22, og aktivering, jf. §§ 23 og 24. Omfang og indhold af introduktionsprogrammet fastlægges i en individuel kontrakt, som indgås mellem udlændingen og kommunalbestyrelsen, jf. § 19.

Overskriften til § 19 affattes som følge af lovforslagets § 1, nr. 2, således:

Individuel kontrakt

§ 19 affattes som følge af lovforslagets § 1, nr. 3, således:

§ 19. Kommunalbestyrelsen skal inden en måned efter at have overtaget ansvaret for en udlænding omfattet af § 16 i samarbejde med den pågældende udarbejde en individuel kontrakt med det i § 16, stk. 2 eller 6, angivne indhold.

Stk. 2. Den individuelle kontrakt indgås mellem udlændingen og kommunalbestyrelsen på grundlag af den enkelte udlændings individuelle færdigheder og forudsætninger. Kontrakten skal beskrive den pågældendes beskæftigelses- eller uddannelsesmål og fastsætte indholdet af de aktiviteter, der skal sikre, at de i kontrakten opstillede mål gennemføres. Kontrakten kan indgås for kortere eller længere varighed.

Stk. 3. Det skal fremgå af kontrakten, hvilke sanktioner der efter lovgivningen gælder overfor udlændingen, hvis udlændingen udebliver eller afviser en eller flere af de aktiviteter, der er aftalt i den individuelle kontrakt.

Gældende formulering

§ 21. Kommunalbestyrelsen skal inden for en måned efter at have overtaget ansvaret for en udlænding omfattet af § 16 tilbyde den pågældende undervisning i dansk. Undervisningen i dansk har til formål at sætte udlændinge i stand til at gennemføre en normal samtale på dansk og læse og skrive tekster på det niveau, som den enkeltes introduktionsprogram retter sig imod. Danskundervisningen tilrettelægges i overensstemmelse med det i 2. pkt. angivne formål og i overensstemmelse med den enkelte udlændings handlingsplan, jf. § 19.

§ 23. Udlændinge, der i medfør af § 25 er berettiget til introduktionsydelse, skal af kommunalbestyrelsen tilbydes aktivering. Aktiveringen tilrettelægges i overensstemmelse med den enkelte udlændings handlingsplan, jf. § 19.

Stk. 2-4. - - -

Stk. 5. Det er en betingelse for at deltage i voksen- eller efteruddannelse i medfør af stk. 2, nr. 6, at uddannelsen indgår i handlingsplanen efter § 19, og at der ikke er en rimelig udsigt til, at udlændingen får stabilt og ustøttet arbejde i den planlagte uddannelsesperiode.

Lovforslaget

Stk. 4. Ministeren for flygtninge, indvandrere og integration kan fastsætte nærmere regler om kontraktens indgåelse, indhold og udformning.

Stk. 5. Hvis der ikke kan opnås enighed om kontraktens indhold, fastsætter kommunalbestyrelsen indholdet af den enkelte udlændings introduktionsprogram.

§ 21, stk. 1, affattes som følge af lovforslagets § 1, nr. 4, således:

§ 21. Kommunalbestyrelsen skal indenfor en måned efter at have overtaget ansvaret for en udlænding omfattet af § 16 tilbyde den pågældende undervisning i dansk. Undervisningen i dansk har til formål at sætte udlændinge i stand til at gennemføre en normal samtale på dansk og læse og skrive tekster på det niveau, som den enkeltes introduktionsprogram retter sig imod. Danskundervisningen tilrettelægges i overensstemmelse med det i 2. pkt. angivne formål og i overensstemmelse med den enkelte udlændings individuelle kontrakt, jf. § 19.

§ 23, stk. 1, affattes som følge af lovforslagets § 1, nr. 5, således:

§ 23. Udlændinge, der i medfør af § 25 er berettiget til introduktionsydelse, skal af kommunalbestyrelsen tilbydes aktivering. Aktiveringen tilrettelægges i overensstemmelse med den enkelte udlændings individuelle kontrakt, jf. § 19.

§ 23, stk. 5, affattes som følge af lovforslagets § 1, nr. 6, således:

Stk. 5. Det er en betingelse for at deltage i voksen- eller efteruddannelse i medfør af stk. 2, nr. 6, at uddannelsen indgår i den individuelle kontrakt efter § 19, og at der ikke er rimelig udsigt til, at udlændingen får stabilt og ustøttet arbejde i den planlagte uddannelsesperiode.

Til lovforslag nr. L 150. Skriftlig fremsættelse (28. februar 2002)

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af integrationsloven (individuelle kontrakter).

(Lovforslag nr. L 150).

Efter den nuværende udformning af integrationslovens § 19 skal udlændinge, der tilbydes et introduktionsprogram, have udarbejdet en individuel handlingsplan, hvor indholdet og omfanget af introduktionsprogrammet fastlægges.

For at gøre det klart, at formålet med introduktionsprogrammet er, at udlændingen sætter sig i stand til at arbejde og finder sig et job hurtigst muligt, ønsker regeringen at ændre reglerne om udarbejdelse af en individuel handlingsplan.

Det foreslås derfor, at der i loven stilles krav om, at kommunen og udlændingen indgår en individuel kontrakt. Kontrakten skal sikre kvaliteten i introduktionsprogrammet, således at de enkelte dele af introduktionsprogrammet er konkret og individuelt afpasset i forhold til udlændingens kvalifikationer og ressourcer og samtidig er direkte målrettet mod et arbejde eller en uddannelse. Udlændingens kompetencer og målet og eventuelle delmål skal således fremgå af kontrakten.

Det skal endvidere fremgå af kontrakten, hvilke sanktioner der gælder overfor udlændingen, hvis udlændingen udebliver eller afviser en eller flere af de aktiviteter, der er aftalt i den individuelle kontrakt.